

НАРЕДБА за гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници

Глава първа

Общи положения

Чл. 1. С наредбата се уреждат условията и редът за създаване и поддържане на системата за издаване на гаранции за произход, включително за:

1. създаване и поддържане на единен електронен регистър на гаранциите за произход;
2. издаване, прехвърляне и отмяна на гаранциите за произход на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, биогаз и зелен водород, наричани общо "енергия от възобновяеми източници";
3. признаване на гаранциите за произход, издадени от компетентните органи в другите държави членки на Европейския съюз
4. вписване в единния електронен регистър на гаранциите за произход.

Чл. 2. (1) Дейностите по създаване и поддържане на системата за издаване на гаранциите за произход се извършват от Агенцията за устойчиво енергийно развитие, наричана по-нататък "Агенцията".

(2) Агенцията създава и поддържа единен електронен регистър на гаранциите за произход, наричан по-нататък и "Регистъра".

(3) Регистърът на гаранциите за произход е база от данни, управлявана от информационна система, разработена в съответствие с изискванията на Закона за електронно управление, и съдържа данни за производителите, включително наименованието и местонахождението на енергийния обект/енергийните обекти на производителя, и за издадените, прехвърлените и отменените гаранции за произход. В Регистъра се съдържат данни и за признатите от Агенцията гаранции за произход, издадени от компетентен орган на друга държава членка на Европейския съюз.

(4) Регистърът дава възможност за установяване на статуса на гаранцията за произход към определена дата и за проследяване на историята на прехвърлянията на гаранцията за произход.

(5) Регистърът е достъпен чрез портала за предоставяне на електронни услуги на Агенцията.

(6) Агенцията взема подходящи мерки за сигурност, които осигуряват условия, при които обработваните и предаваните данни да не подлежат на неправилен или случаен

достъп и възпроизвеждане, както и физически достъп само на надлежно овластени служители, в съответствие с техните функционални задължения.

(7) Агенцията съхранява Регистъра по начин, който гарантира сигурността на съдържащата се в него информация и осигурява:

1. въвеждането на данни да се извършва само от надлежно овластени служители;
2. извършването на промени на данните за вписаните и заличени обстоятелства да не е възможно.

Чл. 3. (1) Издаването, прехвърлянето, отмяната и признаването на гаранциите за произход се извършва по електронен път чрез вписване в Регистъра.

(2) Дейностите по издаване, прехвърляне и отмяна на гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници се извършват от Агенцията в съответствие със стандарт CEN - EN 16325.

Чл. 4. (1) Гаранцията за произход е електронен документ, който служи като доказателство пред краен клиент (потребител - купувач за собствено ползване), че определен дял или количество от доставената му енергия е произведено от възобновяеми източници, включително че определен дял от енергията или количество енергия в общия енергиен състав на доставчика и в енергията, доставяна на клиенти по договори, предлагани като включващи енергия от възобновяеми източници, е произведено от възобновяеми източници.

(2) Гаранцията за произход се използват и за определяне на дела на енергията от възобновяеми източници в общата доставена енергия от доставчика през предходната календарна година на потребители на енергийни услуги съгласно чл. 386, т. 5 от Закона за енергетиката.

Глава втора

Издаване на гаранция за произход на енергията от възобновяеми източници

Чл. 5. (1) Гаранция за произход се издава на производител за произведено стандартно количество енергия от 1 MWh.

(2) Гаранцията за произход се издава само веднъж за периода на производство на енергията, но не по-късно от 12 месеца след края на месеца, през който е произведена енергията.

(3) Производител на енергия от възобновяеми източници, чиято енергия е изкупена съгласно чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), е длъжен да подаде заявление за издаване на гаранция за произход на тази енергия.

(4) Производител на енергия от възобновяеми източници, който произвежда енергия за собствено потребление може да подаде заявление за издаване на гаранция за произход за произведената енергия за собствено потребление, когато има изградена измервателна система

или средства за техническо измерване, която/които са с технически и метрологични характеристики съответстващи на Закона за измерванията и подзаконовите нормативни актове към него и на Закона за техническите изисквания към продуктите.

Чл. 6. (1) Гаранция за произход на произведената енергия от възобновяеми източници се издава въз основа на заявление от производителя.

(2) Заявяването за издаване на гаранция за произход на произведената енергия може да бъде за един или повече календарни месеци.

(3) Заявлението се подава в агенцията след изтичане на календарния месец или периода, в който е произведена енергията, не по-късно от:

1. десет календарни месеца след крайната дата на периода в който енергията от възобновяеми източници е произведена - от енергийни обекти с обща инсталирана мощност до 30 kW включително;

2. един календарен месец след крайната дата на периода, в който енергията от възобновяеми източници е произведена от обекти извън тези по т. 1.

(4) Заявление не се подава когато произведената енергия от възобновяеми източници е за количество, по-малко от това, за което може да бъде издадена гаранция за произход. Това количество енергия от възобновяеми източници се прибавя към енергията, произведена през първия следващ календарен месец на производство и се посочва в заявлението по ал. 1 за произведено в месеца, в който бъде достигнато производство на 1 MWh енергия от възобновяеми източници.

(5) Когато заявената за произведена енергия от възобновяеми източници е в количество, по-голямо от това, за което може да бъде издадена гаранция за произход, остатъкът се прибавя служебно от Агенцията към енергията от възобновяеми източници, произведена през първия следващ календарен месец или период на производство.

(6) Заявлението за издаване на гаранция за произход е по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията.

Чл. 7. (1) Заявлението за издаване на гаранции за произход се подава по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис или на хартиен носител.

(2) Заявлението за издаване на гаранции за произход съдържа:

1. трите имена и ЕГН/ЛНЧ за физическите лица, съответно фирмата и код по БУЛСТАТ/ЕИК за юридическите лица и едноличните търговци;

2. местонахождението и наименованието на енергийния обект и уникалния идентификационен номер на енергийния обект по протокол от търговско измерване или данни от измерването на измервателната система или средствата за техническо измерване, когато енергията се използва за собствено потребление;

3. периодът, за който е произведена енергията от възобновяеми източници, за която се иска гаранция за произход;

4. количеството електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, биогаз и зелен водород в MWh, за което се иска издаване на гаранции за произход по протокол за търговско измерване на измервателната система или средствата за техническо измерване.

(3) Към заявлението се прилагат:

1. двустранно подписани протоколи за търговско измерване, издадени от оператора на електроразпределителна или електропреносна мрежа, оператора топлопреносната мрежа или от оператора на газопреносната или газоразпределителната мрежа, към която е присъединен енергийния обект;

2. документи, удостоверяващи, че произведените количества зелен водород отговарят на определението по § 1, т. 24д от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката и е в съответствие с чл. 37, ал. 16 от ЗЕВИ;

3. документ за платена такса, определена с тарифата по чл. 75, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност.

(4) Когато подадено заявление за издаване на гаранция за произход е за количеството енергия от възобновяеми източници, което е за собствено потребление производителят подава към заявлението данни от измервателната система или средствата за техническо измерване за периода по чл. 6, ал. 3.

Чл. 8. Подадените заявления и приложенията към тях се проверяват за съответствие с изискванията на чл. 7 в 10-дневен срок от постъпването им.

Чл. 9. (1) Когато се установи, че заявлението или приложение към него не отговаря на изискванията, на заявителя се изпраща искане за отстраняване на допуснатите нередовности в 14-дневен срок от получаването му.

(2) Когато нередовностите не бъдат отстранени в срока по ал. 2, изпълнителният директор на Агенцията със заповед отказва издаването на гаранциите за произход по съответното заявление и преписката се прекратява.

(3) Заповедта за отказ може да бъде оспорена по съдебен ред по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването ѝ на заинтересованото лице.

Чл. 10. (1) Когато подаденото заявление за издаване на гаранции за произход отговаря на изискванията на тази наредба, изпълнителният директор на Агенцията се произнася със заповед и гаранциите се издават чрез вписване в Регистъра в 14-дневен срок от постъпване на заявлението или от отстраняване на нередовностите по него.

(2) За всяка гаранция за произход на енергията от възобновяеми източници в Регистъра

се вписва следната информация:

1. данните по чл. 7, ал. 2, т. 1 за производителя и идентификационен номер на енергийния обект;
2. възобновяемият източник, използван за производство на енергията;
3. началната и крайната дата на производство на енергията от възобновяеми източници;
4. вид на произведената енергия от възобновяеми източници: електрическа енергия, топлинна енергия, енергия за охлаждане от възобновяеми източници, биогаз или зелен водород;
5. наименование, местоположение, вид и обща инсталирана мощност на енергийния обект;
6. дата на въвеждане на енергийния обект в експлоатация;
7. дата и място на издаване на гаранцията;
8. уникален идентификационен номер на гаранцията;
9. период на валидност на гаранцията;
10. използвана схема за подпомагане – оперативна и/или инвестиционна помощ.

Глава трета

Прехвърляне на гаранция за произход на енергията от възобновяеми източници

Чл. 11. (1) Гаранцията за произход на енергията от възобновяеми източници може да се прехвърля, независимо от енергията от възобновяеми източници, за която е издадена, но само веднъж на краен клиент.

(2) Издадената гаранция за произход на електрическата енергия от възобновяеми източници за количеството изкупена електрическа енергия по преференциални цени се прехвърля от производителя на обществения доставчик, съответно на крайния снабдител.

(3) Издадената гаранция за произход на електрическата енергия от възобновяеми източници за количеството електрическа енергия, за което се предоставят премии, се прехвърлят на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.

(4) След изплащане на премия Фонд "Сигурност на електроенергийната система" прехвърля на търговец на електрическа енергия, производител, оператор на организиран борсов пазар на електрическа енергия, доставчик от последна инстанция, който сключва сделки с крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, гаранциите за произход за съответния месец пропорционално на размера на средства от цената и/или компонентата от цена по чл. 30, ал. 1, т. 17 от ЗЕ, дължими от съответното лице за същия месец.

(5) Извън случаите по ал. 2, 3 и 4 гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници могат да се прехвърлят на:

1. купувач по договор за покупко-продажба на енергия от възобновяеми източници;
2. купувач по договор за покупко-продажба на гаранции за произход;
3. по споразумение за прехвърляне на гаранции за произход.

(6) Гаранциите по ал. 5 могат да се прехвърлят към регистър на друга държава членка или краен клиент в друга държава членка.

(7) Гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници важи за срок 12 месеца от производството на съответната единица енергия.

Чл. 12. (1) Прехвърлянето на гаранция за произход на енергията от възобновяеми източници може да бъде заявено в заявлението по чл. 7 или след издаването на гаранцията за произход в срока на нейната валидност, но не по-късно от 21 дни преди крайната дата на валидност на гаранцията за произход.

(2) Заявлението за прехвърляне на гаранция за произход е по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията.

Чл. 13. (1) Заявлението за прехвърляне на гаранция за произход на енергията от възобновяеми източници се подава от притежателя на гаранцията за произход.

(2) Заявлението за прехвърляне на гаранция за произход на енергията от възобновяеми източници се подава по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис или на хартиен носител.

(3) Към заявлението за прехвърляне се прилага:

1. документ, удостоверяващ сделката по прехвърляне на гаранцията за произход, извън случаите по 11, ал. 5;
2. документ за платена такса, определена с тарифата по чл. 75, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност.

Чл. 14. (1) Когато се установи, че заявлението за прехвърляне на гаранция за произход или приложение към него не отговаря на изискванията, на заявителя се изпраща искане за отстраняване допуснатите нередовности в 7-дневен срок от получаването му.

(2) Когато нередовностите не бъдат отстранени в срока по ал. 1, изпълнителният директор на Агенцията със заповед отказва прехвърлянето на гаранциите за произход по съответното заявление и преписката се прекратява.

(3) Заповедта за отказ може да бъде оспорена по съдебен ред по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването ѝ на заинтересованото лице.

Чл. 15. Когато подаденото заявление за прехвърляне на гаранции за произход отговаря

на изискванията на тази наредба, изпълнителният директор на Агенцията издава заповед и гаранцията се прехвърля чрез вписване в Регистъра в 14-дневен срок от постъпване на заявлението или от отстраняване на нередовностите по него.

Глава четвърта

Валидност и отмяна на гаранция за произход на енергията от възобновяеми източници

Чл. 16. Гаранцията за произход на енергията от възобновяеми източници е със срок на валидност от 12 месеца, след крайната дата на периода, в който енергията от възобновяеми източници е произведена.

Чл. 17. (1) Гаранцията за произход на енергията от възобновяеми източници може да бъде използвана само веднъж и се отменя, след като бъде използвана.

(2) Гаранцията за произход на енергията от възобновяеми източници е използвана, когато е прехвърлена на краен клиент или с нея е доказан дела на енергия от възобновяеми източници в общия енергиен състав на доставчика на енергия.

(3) Гаранцията за произход, която не е прехвърлена на краен клиент до изтичане на срока по чл. 16, може да се използва от доставчика в срок до 18 месеца от крайната дата на периода, в който съответната единица енергия от възобновяеми източници е произведена за доказване на дела на енергията от възобновяеми източници в общия му енергиен състав.

(4) За целите на чл. 386, т. 5 от Закона за енергетиката гаранциите за произход се отменят най-късно 6 месеца след крайната дата на тяхната валидност.

(5) Количеството енергия от възобновяеми източници, съответстващо на гаранции за произход, прехвърлени на трета страна от доставчика на електрическа енергия, се изважда от дела на енергията от възобновяеми източници в неговия енергиен състав.

(6) Гаранции за произход, неизползвани до 18 месеца след крайната дата на периода, в който съответната единица енергията от възобновяеми източници е произведена в месеца на производството на съответната единица енергия, се използват в изчислението на остатъчния енергиен микс на Република България.

(7) Заявлението за отмяна на гаранции е по образец, утвърден от Изпълнителния директор на Агенцията.

Чл. 18. (1) Изпълнителният директор на Агенцията отменя гаранция за произход със заповед при подаване на съответно заявление или установяване на основание за отмяна.

(2) При прехвърляне на гаранции за произход към краен клиент, гаранциите са използвани и отмяната им се извършва служебно.

(3) За целите на чл. 38б, т. 5 от Закона за енергетиката доставчикът на енергия подава заявление за отмяна в срок до 18 месеца от крайната дата на периода, в който съответната единица енергия от възобновяеми източници е произведена от месеца на производството на съответната единица енергия. Заявлението се подава по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис или на хартиен носител.

(4) При отмяна на гаранция за произход, която е прехвърлена към краен клиент в друга държава членка, и направено искане за издаване на удостоверение за отмяна изпълнителният директор на Агенцията издава такова удостоверение заедно със заповедта за отмяна.

Глава пета

Признаване на гаранции за произход на енергия от възобновяеми източници, издадени от компетентни органи в други държави

Чл. 19. (1) Агенцията признава гаранциите за произход на енергия от възобновяеми източници, издадени от компетентните органи в другите държави членки на Европейския съюз.

(2) Агенцията може да откаже признаването на гаранции за произход, издадени от компетентните органи в другите държави членки на Европейския съюз, когато не е изпълнено някое от изискванията на чл. 34, ал. 1 от ЗЕВИ.

(3) Агенцията за устойчиво енергийно развитие признава гаранции за произход, издадени от трета държава, когато Европейският съюз е сключил с тази трета държава споразумение за съвместно признаване на гаранции за произход, издадени съответно в Европейския съюз и от съпоставими системи в тази трета държава, и само в случаите на пряк внос или износ на енергия.

Чл. 20. (1) Лице, което иска признаване в Република България на гаранция за произход на енергията от възобновяеми източници, издадена в друга държава членка на Европейския съюз или трета държава, подава заявление за признаване в Агенцията.

(2) Агенцията извършва служебна проверка на обстоятелствата по преписката, като може да изиска информация от съответния орган, издал гаранцията за произход, по електронна поща или чрез официално запитване за потвърждаване на информацията.

(3) Изпълнителният директор на Агенцията издава заповед за признаване или за отказ от признаване на съответните гаранции за произход в срок до 14 дни след приключване на проверката по ал. 2.

(4) Всеки отказ за признаване на гаранции за произход се мотивира.

(5) Заповедта за отказ може да бъде оспорена по административен ред пред министъра на енергетиката в 14-дневен срок от съобщаването ѝ на заинтересованото лице. При оспорването се прилага Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 21. (1) Изпълнителният директор на Агенцията уведомява незабавно министъра на енергетиката за всеки влязъл в сила отказ за признаване на гаранции за произход и предоставя допълнителна информация, когато такава е поискана.

(2) Министърът на енергетиката уведомява Европейската комисия за всеки влязъл в сила отказ и основанията за него.

(3) Гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници, издадени от компетентните органи в другите държави членки на Европейския съюз или трета държава, се признават, в случай че след нотифициране по ал. 7 Европейската комисия приеме решение, изискващо тези гаранции за произход да бъдат признати.

Чл. 22. Признаването на гаранция за произход на енергията от възобновяеми източници, издадена в друга държава членка на Европейския съюз или трета държава по чл. 19, ал. 3 - член на Асоциацията на издаващите органи, се извършва чрез автоматично вписване в Регистъра след електронна комуникация между регистрите на двете държави по определен протокол.

Глава шеста

Единен електронен регистър

Чл. 23. (1) Всеки производител на енергия от възобновяеми източници, който подава заявление за издаване на гаранции за произход, подава искане за регистрация на обект и производител в регистъра.

(2) Искането за регистрация се подава при първо заявяване на издаването на гаранции за произход от производител на енергия от възобновяеми източници и се прилага към заявлението за издаване на гаранциите за произход.

(3) Искането за регистрация е по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията и съдържа:

1. данни за производителя – трите имена и ЕГН/ЛНЧ за физическите лица, съответно фирмата и код по БУЛСТАТ/ЕИК за юридическите лица и едноличните търговци както и постоянен адрес за физическите лица, съответно седалище и адрес на управление за юридическите лица и едноличните търговци;

2. данни за представляващите лица;

3. данни за кореспонденция;

4. наименование на енергийния обект, съгласно протокола от търговско измерване на оператора на съответната мрежа, към която е присъединен обекта;

5. местонахождение на енергийния обект;

6. допълнителна информация за енергийния обект, която може да включва, но не само, информация за изграждането/монтажа на енергийния обект, предназначение на използваната енергия от възобновяеми източници – за собствено потребление и/или продажба по споразумения за закупуване на енергия от възобновяеми източници, търговия между партньори, продажба на енергия чрез директен електропровод;

7. вид на възобновяемия източник и технология на производство;

8. инсталирана мощност на съоръженията за производство на енергия от възобновяеми източници по видове произведена енергия, като за фотоволтаични електрически централи се посочва общата мощност на модулите в kWp и общата изходяща мощност на инверторите в kW;

9. дата на присъединяване към съответната мрежа;

10. данни за уникалния идентификационен номер на енергийния обект по протокол от търговското измерване;

11. използвани схеми за подпомагане - оперативна и/или инвестиционна помощ.

(4) Към искането за регистрация се прилагат:

1. разрешението за ползване или удостоверението за въвеждане в експлоатация в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията или декларация по чл. 151, ал. 10, изречение второ от Закона за устройство на територията;

2. еднолинейна схема или документ за местонахождението на средствата за търговско измерване и/или средствата за техническо измерване, отговарящи на изискванията по отношение на средствата за търговско измерване;

(5) При промяна на данните и обстоятелства по ал. 3 производителят е длъжен да подаде в Агенцията уведомление в 7-дневен срок от настъпване на промяната.

Чл. 24. (1) Лицата, на които се прехвърлят гаранции за произход, подават искане за регистрация за прехвърляне на гаранции за произход по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията и съдържа:

1. данни на лицето – трите имена и ЕГН/ЛНЧ за физическите лица, съответно фирмата и код по БУЛСТАТ/ЕИК за юридическите лица и едноличните търговци, както и постоянен адрес за физическите лица, съответно седалище и адрес на управление за юридическите лица и едноличните търговци;

2. данни за представляващите лица;

3. данни за кореспонденция.

(2) Когато данните по ал. 1, т. 1 се подават от физическо лице, което не е български гражданин или юридическо лице, което няма регистрация в Република България се представя документ/и, с който се удостоверяват обстоятелствата по ал. 1.

(3) При промяна в заявените данни лицето по ал. 1 уведомява Агенцията в 7-дневен

срок от настъпване на промяната.

Чл. 25. (1) Агенцията може да извършва проверки за съответствието на данните, обстоятелствата и представените документи по подаденото искане за регистрация служебно, както и да извършва проверки на място.

(2) При осъществяване на дейността по ал. 1 държавните органи, енергийните предприятия, търговците с енергия от възобновяеми източници и длъжностните лица са длъжни да оказват необходимото съдействие на агенцията.

Чл. 26. (1) Агенцията извършва вписвания и заличавания в регистъра въз основа на подадени заявления и заповеди на изпълнителния директор на агенцията.

(2) Вписванията и заличаванията в регистъра се извършват в срок до 5 работни дни от издаването на съответната заповед или подаване на заявление за регистрация.

(3) Вписването и заличаването на обстоятелствата се извършва въз основа на данните, съдържащи се в документите, представени пред агенцията или служебно събрани от нея, постановените актове на изпълнителния директор на агенцията, както и въз основа на служебно изпратен или подаден от заинтересовано лице акт на съда или на компетентен държавен орган.

(4) Грешки и непълноти, допуснати при вписване или заличаване, включително при несъответствие между данните, отразени в заявлението, и данните в приложенията към него, се отстраняват чрез ново вписване, съответно заличаване.

(5) Заличаванията се правят по начин, позволяващ проследяване на всички записи.

Чл. 27. Не могат да бъдат изисквани от лицата доказателства за обстоятелства, вписани в регистъра.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. С наредбата се въвеждат изисквания на [Директива 2009/28/ЕО](#) на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на [директиви 2001/77/ЕО](#) и [2003/30/ЕО](#) (ОВ, L 140/16 от 5 юни 2009 г.) и на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ, L 328/82 от 21 декември 2018 г.).

§ 2. Разпоредбите на наредбата, които се отнасят за държавите членки на Европейския съюз, се прилагат и за държавите - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Отменя се НАРЕДБА № РД-16-1117 от 2011 г. за условията и реда за издаване, прехвърляне, отмяна и признаване на гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници, издадена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма (обн., ДВ, [бр. 84](#) от 2011 г.; изм. и доп., [бр. 54](#) от 2012 г., [бр. 24](#) от 2013 г. и бр. 42 от 2015 г.).

§ 4. Наредбата се приема на основание чл. 35, ал. 4 от Закона за енергията от възобновяеми източници.

§ 5. Подадените към датата на влизане в сила на настоящата наредба заявления за издаване, прехвърляне и отмяна на гаранции за произход за произведена електрическа енергия и топлинна енергия и енергия за охлаждане се довършват по досегашния ред.